

Jacek Zając
Instytut Logistyki i Magazynowania

Regały przejezdne - moda czy oszczędność

W wyniku rozwoju gospodarki po przystąpieniu Polski do UE wzrosło zapotrzebowanie na powierzchnie magazynowe i wzrosły ceny gruntów pod zabudowę w atrakcyjnych lokalizacjach, przy głównych szlakach transportowych. Jednym z rozwiązań ograniczenia kosztów inwestycji związanych z zakupem działki jest zastosowanie w nowobudowanych magazynach technologii wysokiego składowania, z wykorzystaniem wózków wysokiego podnoszenia. Zastosowanie tej technologii pozwala na:

- umieszczenie na mniejszej powierzchni magazynu wymaganego zapasu,
- zmniejszenie kosztów zatrudnienia,

ale wymaga większych nakładów na wyposażenie technologiczne oraz większych kwalifikacji od operatorów sprzętu transportu wewnętrznego.

W tab. 1 przedstawiono możliwe technologie składowania w regałach ramowych wraz z typami stosowanych środków transportu wewnętrznego do obsługi regałów.

ŚRODKI TRANSPORTU WEWNĘTRZNEGO		TECHNOLOGIA SKŁADOWANIA W REGAŁACH RAMOWYCH				
		paletowych	przepliwowych	zblokowanych	przejezdnych	wspornikowych
Wózek podnośnikowy	z wysuwnymi widłami (lub układnica)	X				
	z obrotowymi widłami	X			X	
	z wysuwnym masztem	X	X		X	X
	czołowy	X	X	X	X	X
	wielokierunkowy				X	X

Tab. 1. Technologie składowania w regałach ramowych, typy środków transportu wewnętrznego. Źródło: Opracowanie własne.

Głównymi kryteriami wyboru technologii są:

- parametry przepływów towarowych,
- rotacja towarów,
- parametry fizyczne składowanych towarów,
- struktura kompletacji,
- liczba asortymentów w obrocie towarowym,
- nakłady inwestycyjne,
- koszty eksploatacji.

Jedną z możliwych do zastosowania w nowym magazynie jest technologia składowania w regałach ramowych paletowych przejezdnych. Technologia ta opiera się na zastosowaniu regałów ramowych paletowych, zamontowanych na wózkach przesuujących się po szynach torowiska trwale zamontowanych w posadzce magazynu (fot. 1 i fot. 2).

Liczba szyn torowiska zależy do liczby kolumn regałów w rzędzie regału oraz od założonego obciążenia kolumn regałów. Rozsuwanie rzędów regałów odby-

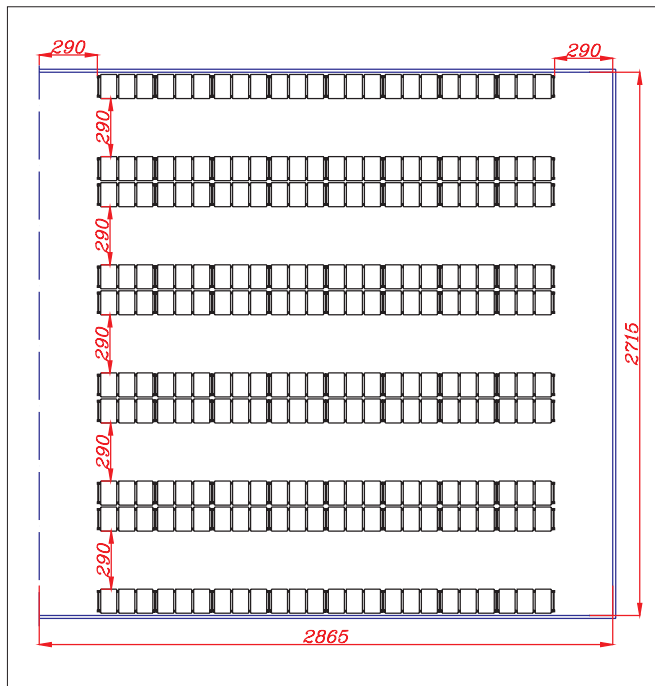

Fot. 1. Regał ramowy paletowy przejezdny. Źródło: Katalog Nedcon Silesia.

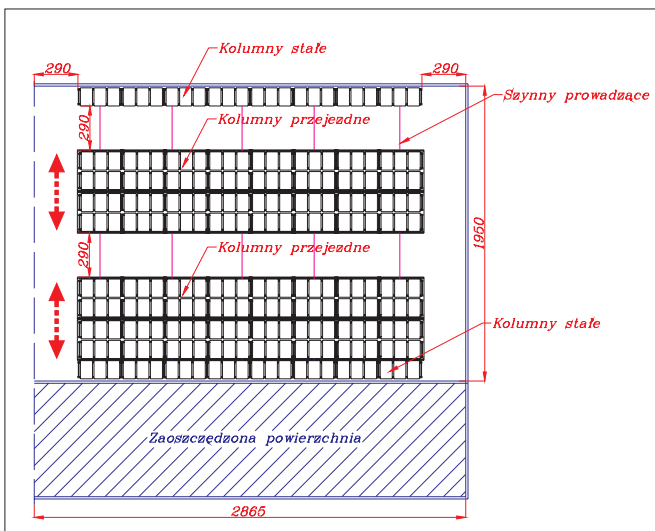

Fot. 2. Regał ramowy paletowy przejezdny. Źródło: Katalog Nedcon Silesia.

wa się przy pomocy motoreduktorów napędzających rolki napędowe wózków, pozwalając na przesuwanie zarówno pojedynczego rzędu regałowego, jak i kilku rzędów jednocześnie. Sterowanie rozsuwaniem rzędów regałów może odbywać ręcznie poprzez naciśnięcie przycisku na czole rzędu regałowego lub w sposób automatyczny, z wykorzystaniem fal radiowych. Regały ramowe paletowe

Rys. 1. Plan zagospodarowania strefy składowania magazynu dla technologii składowania w regałach ramowych paletowych. Źródło: Opracowanie własne.

Rys. 2. Plan zagospodarowania strefy składowania magazynu dla technologii składowania w regałach ramowych paletowych przejezdnych. Źródło: Opracowanie własne.

we przejezdne mogą być stosowane w magazynach zarówno przy temperaturach dodatnich jak i ujemnych, np. w chłodniach, mroźniach.

Czy stosowanie regałów paletowych przejezdnych staje się obecnie modą, czy może przynieść dla inwestora długofalowe oszczędności? Odpowiadając na to pytanie rozpatrzmy studium przypadku.

Studium przypadku

Firma handlowa, zajmująca się dystrybucją towarów, zamierza wybudować nowy obiekt magazynowy. Firma podała dane dotyczące:

¹ pjł – paletowa jednostka ładunkowa.

Tab. 2. Zestawienie parametrów technologicznych magazynu dla dwóch technologii. Źródło: Opracowanie własne.

Parametr	JM	Technologia 1	Technologia 2	Oszczędności
Powierzchnia strefy składowania	[m ²]	778	559	219
Kubatura strefy składowania	[m ³]	8 090	6 090	2 000
Pojemność magazynu	[pjł]	1 440	1 440	X
Wysokość magazynu	[m]	10,4	10,9	
Wskaźnik wykorzystania powierzchni strefy składowania	[m ² /pjł]	0,54	0,39	
Wskaźnik wykorzystania kubatury strefy składowania	[m ³ /pjł]	5,62	4,23	

- wielkości dostaw i wydań z magazynu – 100 pjł¹,
- struktury kompletacji - 80% pjł jednorodnych w wydaniach,
- wielkości zapasu magazynowego - 1 400 pjł,
- parametrów jednostki ładunkowej - wysokość 1 400 mm,
- liczby asortymentów w obrocie - 100,
- możliwości piętrzenia jednostek ładunkowych - 2 warstwy,
- maksymalnej wysokości magazynu w świetle - 11 000 mm,
- parametrów posiadanej działki.

Rozwiązując problem firmy postanowiono rozpatrzyć dwie technologie składowania:

- składowanie w regałach ramowych paletowych,
- składowanie w regałach ramowych paletowych przejezdnych.

Na rys. 1 przedstawiono plan zagospodarowania strefy składowania magazynu dla technologii składowania w regałach ramowych paletowych, a na rys. 2 plan zagospodarowania strefy składowania magazynu dla technologii składowania w regałach ramowych przejezdnych. Dla obu technologii założono obsługę ładunków w regałach przy użyciu wózków podnośnikowych z wysuwnym masztem. W analizie celowo nie zajęto się strefą przyjęć – wydań zakładając, że w obu przypadkach będą posiadać identyczne parametry oraz nieuwzględniano kosztów zakupu wózków.

Zestawienie parametrów technologicznych magazynu dla dwóch technologii przedstawiono w tab. 2.

Zestawienie nakładów inwestycyjnych dla dwóch technologii przedstawiono w tab. 3.

Zastosowanie drugiej technologii (regałów ramowych paletowych przejezdnych) zapewnia nam lepsze wskaźniki efektywności zagospodarowania powierzchni i kubatury magazynu, co przekłada się na oszczędności powierzchni i kubatury magazynu o 219 m² (28%) i 2 000 m³ (25%). Oszczędności uzyskamy także na nakładach inwe-

Tab. 3. Zestawienie nakładów inwestycyjnych dla dwóch technologii. Źródło: Opracowanie własne.

Parametr	JM	Technologia 1	Technologia 2	Oszczędności
Nakłady na wybudowanie magazynu	[PLN]	933 420	670 410	263 010
Nakłady na zakup regałów wraz z niezbędnym wyposażeniem dodatkowym	[PLN]	158 400	328 320	-169 920
Razem	[PLN]	1 091 820	998 730	93 090
Nakłady na 1 miejsce składowania	[PLN/pjł]	758	694	65

stycyjnych, które w rozpatrywanym studium przypadku wyniosą 93 090 zł. Nakłady na 1 miejsce składowania, obejmujące wybudowanie obiektu magazynu oraz wyposażenie go w wymaganą ilość regałów, dla drugiej technologii są mniejsze o 65 zł. w stosunku do jednego miejsca paletowego.

Oprócz wykazanych w analizie oszczędności w powierzchni, kubaturze i nakładach inwestycyjnych, zastosowanie regałów ramowych paletowych przejezdnych spowoduje także skrócenie dróg transportowych, a co za tym idzie – pracochłonności procesu magazynowania nawet o 10%. Jedynym mankamentem zastosowania regałów ramowych paletowych przejezdnych jest dodatkowy czas dostępu do korytarzy regałowych – dostępu do jednostek ładunkowych, wynikający z konieczności rozsuwania rzędów regałowych. Zminimalizowanie tego czasu można uzyskać poprzez:

- zastosowanie sterowania radiowego rozsuwaniem rzędów regałowych,
- alokacją możliwie największej liczby asortymentów w wspólnym korytarzu roboczym.

Podsumowanie

Odpowiadając na zadane na wstępie pytanie: „Regały przejezdne – moda czy oszczędność” można odpowiedzialnie stwierdzić, że zastosowanie regałów ramowych paletowych przejezdnych może przynieść inwestorowi oszczędności w nakładach inwestycyjnych, a także w trakcie użytkowania magazynu oszczędności na kosztach eksploatacyjnych magazynu. Wybierając regały ramowe paletowe przejezdne w swoich magazynach należy pamiętać o kryteriach wyboru. Technologia ta powinna być stosowana w magazynach:

- o średnich parametrach przepływów towarowych,
- dla towarów o niskiej rotacji,
- o małej liczbie asortymentów w obrocie towarowym,
- dla struktury kompletacji z przeważającą liczbą palet jednorodnych.

Składowane towary na pję powinny być prawidłowo uformowane, a jednostki ładunkowe zabezpieczone poprzez owinięcie folią termokurczliwą lub folią stretch. Instalując regały nie należy zapomnieć także o zainstalowaniu zabezpieczeń w regałach dla zachowania bezpieczeństwa pracy obsługi regałów oraz obsługi środków transportu wewnętrznego.